

Τεχνοκρατική διοίκηση και επιτελικό κράτος: Το παράδειγμα της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης

Δρ Εύη Δραμαλιώτη, Πρόεδρος ΕΚΔΔΑ

“Real strategic change requires inventing new categories, not rearranging old ones”

Mintzberg Henry (1994), The Fall and Rise of Strategic Planning

Εισαγωγικά

Κάθε σύστημα διακυβέρνησης θέτει ορισμένους στόχους προς υλοποίηση, οι οποίοι διασυνδέονται με τους στόχους άλλων υποσυστημάτων. Η αρχή της ενσωμάτωσης των πολιτικών αφορά κυρίως σε δύο ζητήματα: 1ον) το φάσμα των πολιτικών, τόσο σε επίπεδο συστημάτων όσο και υποσυστημάτων, που παράγει ένα διατομεακό πρόβλημα προς επίλυση και επομένως η αντιμετώπισή του εμφανίζεται ως κοινός στόχος, στο σημείο που παράλληλα συστήματα και παράλληλες πολιτικές τέμνονται και 2ον) τη συνοχή μεταξύ των διαφοροποιημένων στόχων πολιτικής.

Ειδικότερα, σε σχέση με τη συνοχή των προωθούμενων κυβερνητικών πολιτικών, αυτή εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το σύστημα διακυβέρνησης που ασκείται σε κεντρικό επίπεδο.

Ως απάντηση στην ανάγκη ενίσχυσης του συντονισμού και, συνεπώς, του βαθμού ενσωμάτωσης των πολιτικών, προτείνεται η στοχευμένη επιμόρφωση για την αξιοποίηση του προσωπικού ως κεφαλαίου ανάπτυξης και προώθησης ολοκληρωμένων πολιτικών με την εμπέδωση ενός πιο συμπαγούς προφίλ στελέχους στις βάσεις της ενίσχυσης της επιτελικής διοίκησης και της τεχνοκρατικής γνώσης.

1. Η επιτελική διοίκηση: Μια νέα στρατηγική επιλογή

Τα επιτελικά στελέχη αποτελούν κρίσιμες μεταβλητές τόσο για τον επιτυχή σχεδιασμό των δημόσιων πολιτικών, όσο και για την αποτελεσματική εφαρμογή τους. Όπως εξαιρετικά εύστοχα έχει διακρίνει ο καθηγητής Μακρυδημήτρης μεταξύ δυο οργανωτικών τύπων, της πιο παραδοσιακής «γραφειοκρατίας» και της πιο σύγχρονης και ανανεωτικής «τεχνοκρατίας», αντιστοίχως διαμορφώνεται η μορφολογία των στελεχών τους¹. Έτσι, από την μία πλευρά διακρίνονται οι «εσωστρεφείς» (locals), και από την άλλη, οι «εξωστρεφείς» (cosmopolitans), όπως τους χαρακτήρισε σε μεταγενέστερη εργασία του ο Gouldner (1957)².

¹ Μακρυδημήτρης, Αντώνης (2009). Προσεγγίσεις στη θεωρία των Οργανώσεων, Καστανιώτης.

² Grimes, Andrew J. and Berger, Phillip K. Cosmopolitan-Local (1970), Evaluation of the Construct, Administrative Science Quarterly, Vol. 15, No. 4 (Dec., 1970), pp. 407-416 (10 pages), Published By: Sage Publications, Inc.

Εξοπλισμένοι με ένα «χαρτοφυλάκιο δεξιοτήτων», το οποίο μεταφέρουν μαζί τους σε φορείς και χώρους απασχόλησης, διαθέτουν μεγαλύτερη εξειδίκευση, κινητικότητα, ευχέρεια ανάπτυξης εξωτερικών σχέσεων και, συνεπώς, επιδεικνύουν μικρό βαθμό ταύτισης με το συγκεκριμένο οργανωτικό πλαίσιο της απασχόλησής τους³. Το περιβάλλον της λιγότερο ελεγκτικής, πιο «λειτουργικής» τεχνοκρατικής οργάνωσης, ευνοεί την πρωτοβουλία και την ανάπτυξη της γνώσης, η οποία οδηγεί στην καινοτομία.

Σε αυτή την κατεύθυνση, η νοσηματοδότηση της επιτελικής διοίκησης περιλαμβάνει την αξία του επαγγελματισμού. Τα ανώτατα επιτελικά στελέχη καλούνται, πριν και πάνω από όλα, να είναι επαγγελματίες. Ο επαγγελματισμός, ή σύμφωνα με τον καθηγητή Μακρυδημήτρη, η «επαγγελματοποίηση» (professionalism), αναφέρεται τόσο σε τεχνικές (να κάνεις τα πράγματα σωστά), όσο και στην ηθική και σε αξίες, δηλαδή και σε δεξιότητες (να κάνεις σωστά πράγματα)⁴.

Τα επιτελικά στελέχη καλούνται να διαθέτουν τις κατάλληλες δεξιότητες προκειμένου να ανταποκρίνονται σε νέους ρόλους, οι οποίοι προϋποθέτουν τα εξής⁵:

- Εμπέδωση-κατανόηση του περιεχομένου των δημόσιων πολιτικών

Στην πράξη, κάθε φορά που η πολιτική επιτάσσει την εντολή για την ανάπτυξη μιας δημόσιας πολιτικής, η επιτελική διοίκηση είναι εκείνη που καλείται να προδιαγράψει το πλαίσιο αυτής (εκτιμώμενο κόστος, εναλλακτικές προτάσεις πολιτικής, δρώντες, κοινωνική ωφέλεια, κοινωνικές, περιβαλλοντικές συνέπειες κά). Σε εκείνη εναπόκειται να εκτιμήσει τους πιθανούς κινδύνους που συνεπάγεται η άσκηση μιας απροετοίμαστης/χωρίς προηγούμενη επεξεργασία δημόσιας πολιτικής ή να προειδοποιήσει για το ανέφικτο ορισμένων προβλέψεων και συνεπώς την αποφυγή της κυβερνητικής έκθεσης σε λάθη και απείθαρχες εκτιμήσεις.

- Συντονισμός σε όλες τις φάσεις του κύκλου ζωής μιας δημόσιας πολιτικής

Τα διυπουργικά στελέχη καλούνται να συνοψίζουν το περιεχόμενο της προτεινόμενης πολιτικής (compte-rendu), να διαθέτουν την εμπειρία να το παρουσιάσουν όπου απαιτηθεί, δηλαδή είτε σε μια ειδική συνεδρίαση του Υπουργικού Συμβουλίου, είτε στο Κοινοβούλιο. Η διυπουργική ικανότητα συνεπάγεται τη δεξιοτεχνία τους να καθορίζουν τους εμπλεκόμενους δρώντες κάθε φάσης, να βρίσκονται σε διαρκή επικοινωνία μαζί τους, χωρίς να παραλείπουν την τακτική συνεργασία με τις αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες του κράτους.

- Αποτελεσματική εφαρμογή των διυπουργικών/διατομεακών πολιτικών

---

³ Ο.π.

⁴ Μακρυδημήτρης, Αντώνης (1991), Η εκτελεστική λειτουργία: Τάσεις και χαρακτηριστικά, σε Μαθιουδάκης, Μίνωας & Ανδρονόπουλος, Βασίλης (επιμ.), Το Ελληνικό κράτος: Οργάνωση και λειτουργία, Εκδόσεις Α. Μαθιουδάκι/Π. Ανδρονόπουλου.

⁵ Δραμαλιώτη, Εύη (2020). Το επιτελικό κράτος: Ρυθμιστική συνοχή και συντονισμός στο Κέντρο Διακυβέρνησης, Εκδόσεις Παπαζήση.

Η εφαρμογή των προωθούμενων πολιτικών γίνεται μέσω ενός κέντρου εποπτείας και διαχείρισης. Τα διυπουργικά στελέχη αναλαμβάνουν την παρακολούθηση συγκεκριμένων δράσεων, προτείνοντας, χωρίς καθυστερήσεις, λεπτομερή χρονοδιαγράμματα για την ολοκλήρωση κάθε φάσης της υλοποίησης και δημιουργώντας το απαραίτητο δίκτυο με τα αρμόδια σημεία επαφής, όπως ορίζονται από κάθε συναρμόδιο οργανισμό.

Οι προοπτικές κάθε εγχειρήματος, καθώς και οι αδυναμίες, οι καθυστερήσεις και τα προβλήματα εφαρμογής, καταγράφονται συστηματικά, υφιστάμενης της υποχρέωσης για τακτική ενημέρωση της αρμόδιας υπηρεσίας του Πρωθυπουργού.

Τα διυπουργικά στελέχη διαθέτουν την ικανότητα οργάνωσης και διαχείρισης διυπουργικών συσκέψεων (*réunions interministérielles*), με βασικό αντικείμενο την άρση διαφωνιών, προβλημάτων και καθυστερήσεων υλοποίησης των δημόσιων πολιτικών που αποτελούν κυβερνητικές προτεραιότητες.

2. Σύσταση κλάδου Επιτελικών Στελεχών: Μια δημοφιλής επαγγελματική διαδρομή

Ο νόμος για το επιτελικό κράτος δημιούργησε νέους δρόμους επαγγελματικής εξέλιξης για τα στελέχη του δημόσιου τομέα⁶. Πιο συγκεκριμένα, συστάθηκε διυπουργικός κλάδος προσωπικού, και ειδικότερα, ο Κλάδος ΠΕ Επιτελικών Στελεχών, για την υποστήριξη των ειδικών λειτουργιών των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης, ενώ με προεδρικό διάταγμα καθορίστηκε ο αριθμός των οργανικών θέσεων προσωπικού του εν λόγω κλάδου⁷. Στόχος είναι η εγκαθίδρυση μια σύγχρονης δημόσιας διοίκησης, επενδύοντας σε νέες κρίσιμες δεξιότητες στα πεδία της ανάλυσης και ψηφιακής υποστήριξης των δημόσιων πολιτικών και της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας. Στο άρθρο 104 του νόμου 4622/2019 προβλέπεται η σύσταση τριών ειδικοτήτων υπό τον κλάδο αυτό με στόχο τον συντονισμό και την υποστήριξη ειδικών λειτουργιών που διατρέχουν τη δημόσια διοίκηση, ως ακολούθως:

(α) Ειδικότητα Αναλυτών Δημοσίων Πολιτικών, με αντικείμενο την τεκμηριωμένη υποστήριξη της πολιτικής και διοικητικής ηγεσίας του φορέα στον οποίο υπηρετούν κατά το σχεδιασμό, την υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των δημοσίων πολιτικών του τομέα πολιτικής ειδικότητάς τους, και η παροχή ενημέρωσης αναφορικά με τις επιλογές, τις παραμέτρους, τους περιορισμούς, τους κινδύνους και τις συνέπειες των δημοσίων πολιτικών.

(β) Ειδικότητα Νομοτεχνών, με αντικείμενο την υποστήριξη της πολιτικής και διοικητικής ηγεσίας του φορέα στον οποίο υπηρετούν κατά τη σύνταξη, αξιολόγηση

---

⁶ Νόμος 4622/2019 (ΦΕΚ Α' 133/7 Αυγούστου 2019) με θέμα «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης».

⁷ ΠΔ 73/2021 (ΦΕΚ Α' 167/14-9-2021), σύμφωνα με το οποίο: «συνιστώνται στις υπηρεσίες των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 18 του νόμου 4622/2019, τριακόσιες πενήντα (350) θέσεις του κλάδου ΠΕ Επιτελικών Στελεχών της Διοίκησης».

και τροποποίηση σχεδίων νόμων, κανονιστικών πράξεων και λοιπών συνοδευτικών εγγράφων, της αρμοδιότητάς τους.

(γ) Ειδικότητα Αναλυτών Ψηφιακής Πολιτικής με αντικείμενο την υποστήριξη της πολιτικής και διοικητικής ηγεσίας του φορέα στον οποίο υπηρετούν κατά τον σχεδιασμό, την υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση πολιτικών, προγραμμάτων και δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού του ελληνικού Κράτους και, εν γένει, της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας.

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 105 του νόμου 4622/2019, οι προαναφερόμενες θέσεις καλύπτονται είτε με διορισμό, κατόπιν απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, μετά την αποφοίτηση από Τμήματα της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης (ΕΣΔΔΑ), είτε με μετάταξη υπηρετούντων υπαλλήλων.

2.1 Η Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης ως μοχλός ανάπτυξης των νέων τεχνοκρατών

Η Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΣΔΔΑ) αποτελεί την εκπαιδευτική μονάδα του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ), με αποστολή την επιλογή μέσω εισαγωγικού διαγωνισμού και την εκπαίδευση στελεχών με επιστημονική εξειδίκευση, άρτια επαγγελματική κατάρτιση και σύγχρονη διοικητική αντίληψη, τα οποία προορίζονται για τη στελέχωση των υπηρεσιών της κεντρικής, της αποκεντρωμένης διοίκησης και της τοπικής αυτοδιοίκησης⁸.

Ήδη από τον ιδρυτικό της νόμο, ο χαρακτήρας της Σχολής ορίζεται ως παραγωγικός, με σκοπό την παροχή εκπαίδευσης και τη δημιουργία ικανών στελεχών για τη δημόσια διοίκηση⁹, τη δημιουργία με άλλα λόγια, ενός νέου σώματος ανώτερων δημόσιων υπαλλήλων μέσα από ένα «σύστημα επαγγελματικής κατάρτισης», που στοχεύει στον εκδημοκρατισμό και εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης, καθώς και στην ενίσχυση της αμεροληψίας και της κοινωνικής αντιπροσωπευτικότητας εντός αυτής¹⁰.

Ειδικότερα, ο νομοθέτης οραματιζόταν τη Σχολή ως έναν καταλύτη ριζικών αλλαγών και αναδιαρθρώσεων στη δημόσια διοίκηση για τη δημιουργία μιας ανεξάρτητης και επαγγελματικά ικανής κατηγορίας ανώτατων διοικητικών στελεχών, τα οποία θα συμβάλλουν σε έναν αναπτυξιακό εκσυγχρονισμό¹¹. Με αυτή τη λογική, ήδη από τον ιδρυτικό νόμο του ΕΚΔΔΑ, έχει συμπεριληφθεί στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της ΕΣΔΔΑ φάση διυπουργικής εκπαίδευσης¹², η οποία συμπεριλαμβανόταν στα άρθρα 15

8 άρθρο 15Α π.δ. 57/2007 (ΦΕΚ Α' 59), άρ. 1 παρ. 2 περ. δ και άρ. 4 του π.δ. 105/2018, (ΦΕΚ Α' 203) & άρ. 2 της με αριθ. 4302/2018 Απόφασης του Δ.Σ. του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. (ΦΕΚ Β' 606).

⁹ Παπούλιας, Δ. Β., Σωτηρόπουλος Δ. Α., Οικονόμου, Χ. Ι. (2002). Το εκκρεμές της διοικητικής μεταρρύθμισης: Το παράδειγμα της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης, Ποταμός.

¹⁰ Εισηγητική Έκθεση του νομοσχεδίου ίδρυσης του ΕΚΔΔΑ, σελ. 1.

¹¹ Παπούλιας, Δ. Β., Σωτηρόπουλος, Δ. Α., Οικονόμου Χ. Ι.(2002). Το εκκρεμές της διοικητικής μεταρρύθμισης: Το παράδειγμα της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης, Ποταμός, σελ. 120.

¹² Νόμος 1388/1983 (ΦΕΚ Α' 113) με θέμα: "Ίδρυση Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης", βλ. άρθρο 14 παρ. 6, όπου αναφέρεται ότι: "στην τρίτη φάση λειτουργεί τμήμα διυπουργικών στελεχών της δημόσιας διοίκησης, για τη δημιουργία στελεχών που θα αντιμετωπίζουν και θα συντονίζουν αποτελεσματικά τα θέματα διυπουργικού χαρακτήρα", καθώς & άρθρο 21 παρ. 6, όπου προβλέπεται

παρ. 4 και 22 παρ. 6 του πδ 57/2007 (ΦΕΚ Α' 59)¹³, τα οποία πλέον έχουν καταργηθεί με το άρθρο 23 παρ. 4 του νόμου 4325/2015 (ΦΕΚ Α' 47).

Σε εφαρμογή της νέας νομοθετικής πρωτοβουλίας, το Υπουργείο Εσωτερικών, κατόπιν γνωμοδότησης του Διοικητικού Συμβουλίου του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (ΕΚΔΔΑ), προώθησε σχετική εφαρμοστική κανονιστική πρωτοβουλία. Ειδικότερα, εγκρίθηκαν από το ελληνικό Κοινοβούλιο τα άρθρα 25-28 του νόμου 4915/2022, βάσει των οποίων, στην τρίτη φάση Σπουδών της ΕΣΔΔΑ, διαρθρώνεται ειδικό πρόγραμμα εκπαίδευσης των σπουδαστών/ριών για την ένταξη στον Κλάδο ΠΕ Επιτελικών Στελεχών, με σκοπό την περαιτέρω εξειδίκευσή τους για την πλήρωση των αντίστοιχων οργανικών θέσεων¹⁴.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό της ΕΣΔΔΑ, στην τρίτη φάση σπουδών το κάθε Τμήμα προετοιμάζει τους σπουδαστές/τριες για τις θέσεις που προορίζονται, ενώ με το νέο κανονιστικό πλαίσιο θα λειτουργεί παράλληλα το Ειδικό Πρόγραμμα εκπαίδευσης για την ένταξη στο νέο κλάδο. Δικαίωμα συμμετοχής στο Ειδικό Πρόγραμμα εκπαίδευσης σπουδαστών/στριών έχουν οι σπουδαστές/στριες των Τμημάτων Εξειδίκευσης που πληρούν τις προϋποθέσεις, όπως αυτά καθορίζονται με την κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρθρου 15 του π.δ. 57/2007, Υπουργική Απόφαση¹⁵. Το Ειδικό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Σπουδαστών/στριών διαρκεί έναν (1) μήνα.

Ειδικότερα, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, καθορίζονται οι θέσεις των υπηρεσιών στις οποίες διορίζονται οι απόφοιτοι των Τμημάτων. Οι θέσεις αυτές ανακοινώνονται με την προκήρυξη του διαγωνισμού. Στην ίδια απόφαση ορίζεται, επιπλέον των ανωτέρω θέσεων, ο αριθμός των θέσεων κλάδου ΠΕ Επιτελικών Στελεχών ανά ειδικότητα, που αντιστοιχούν σε κάθε τμήμα εξειδίκευσης της ΕΣΔΔΑ. Οι σπουδαστές/στριες της Σχολής που ολοκληρώνουν επιτυχώς το ειδικό πρόγραμμα εκπαίδευσης λαμβάνουν το σχετικό πιστοποιητικό, τοποθετούνται στις θέσεις του

ότι: “Στην τρίτη φάση αρχίζει η λειτουργία του τμήματος διυπουργικών στελεχών, στο οποίο έχουν δικαίωμα να συμμετάσχουν μόνο οι δύο πρώτοι αποφοιτήσαντες από κάθε τμήμα. Σε περίπτωση άρνησης, μπορούν να κληθούν οι επόμενοι της σειράς αποφοίτησης από την ίδια κατεύθυνση. Για το τμήμα αυτό η Τρίτη φάση έχει πρόσθετη διάρκεια τουλάχιστον τριών μηνών”.

¹³Π.Δ. 57/2007 (ΦΕΚ Α' 59) με θέμα: “Κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας που διέπουν το ΕΚΔΔΑ”, άρθρο 15 παρ. 4: “στην τρίτη φάση λειτουργεί τμήμα διυπουργικών στελεχών της δημόσιας διοίκησης για τη δημιουργία στελεχών που θα αντιμετωπίζουν και θα συντονίζουν αποτελεσματικά τα θέματα διυπουργικού χαρακτήρα”, & άρθρο 22 παρ. 6: “Στην τρίτη φάση αρχίζει η λειτουργία του τμήματος διυπουργικών στελεχών, στο οποίο έχουν δικαίωμα να συμμετάσχουν μόνο οι δύο πρώτοι αποφοιτήσαντες από κάθε τμήμα. Σε περίπτωση άρνησης, μπορούν να κληθούν οι επόμενοι της σειράς αποφοίτησης από την ίδια κατεύθυνση. Για το τμήμα αυτό η τρίτη φάση έχει πρόσθετη διάρκεια τουλάχιστον τριών μηνών”.

¹⁴ Νόμος 4915/2022 (ΦΕΚ Α' 63/24 Μαρτίου 2022) με θέμα: Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Καταπολέμησης της Διαφθοράς, διατάξεις για θέματα ανθρώπινου δυναμικού και Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, νομοθετικό πλαίσιο εκπαίδευσης των σπουδαστών/σπουδαστριών της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης για την ένταξη στον κλάδο ΠΕ Επιτελικών Στελεχών, διατάξεις για την ολοκλήρωση της μεταφοράς των δασικών υπηρεσιών στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, διατάξεις για την εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», Εθνική Σύνταξη Ομογενών και άλλες επείγουσες διατάξεις.

¹⁵ Υπουργική Απόφαση αριθ. 2130/ 30 Απριλίου 2022 με θέμα «Ειδικό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Σπουδαστών/στριών της ΕΣΔΔΑ για την ένταξη στον Κλάδο ΠΕ Επιτελικών Στελεχών».

κλάδου ΠΕ Επιτελικών Στελεχών που προβλέπονται στη οικεία προκήρυξη. Οι επιτυχώς ολοκληρώσαντες/σασες το ειδικό πρόγραμμα διορίζονται στις αντίστοιχες προβλεπόμενες θέσεις με βάση:

α) τον βαθμό κατάταξης, ανά τμήμα εξειδίκευσης, μετά το πέρας της ειδικής φάσης σπουδών της ΕΣΔΔΑ,

β) τον βαθμό αξιολόγησης στη γραπτή εξέταση-πιστοποίηση, ανά τμήμα ειδικότητας και

γ) τη δήλωση προτίμησης ανά θέση ειδικότητας στον Κλάδο ΠΕ Επιτελικών Στελεχών.

Στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού αποφοίτησης από την ΕΣΔΔΑ συμμετέχει με ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) ο βαθμός κατάταξης, ανά τμήμα εξειδίκευσης, όπως προκύπτει μετά το πέρας της ειδικής φάσης σπουδών και με ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) η βαθμολογία αξιολόγησης στη γραπτή εξέταση-πιστοποίηση, ανά τμήμα ειδικότητας.

2.2 Το σώμα των ανώτερων διοικητικών στελεχών διεκδικεί νέους ρόλους

Το ειδικό πρόγραμμα πιστοποίησης για την εκπαίδευση των δημοσίων υπαλλήλων για την ένταξη στον κλάδο ΠΕ Επιτελικών Στελεχών απευθύνεται σε υπαλλήλους που υπηρετούν στους φορείς της γενικής κυβέρνησης με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, εφόσον είναι κάτοχοι πτυχίου ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης (πανεπιστημιακού ή τεχνολογικού τομέα) της ημεδαπής ή ισότιμου και αντίστοιχου αναγνωρισμένου τίτλου σπουδών της αλλοδαπής και αναγνωρισμένου μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών ετήσιας τουλάχιστον διάρκειας, καθώς και σε αποφοίτους της ΕΣΔΔΑ¹⁶, ανεξάρτητα από τον φορέα στον οποίο ανήκει η οργανική τους θέση. Το πρόγραμμα διακρίνεται σε δύο φάσεις:

- i. Την Κοινή Φάση Σπουδών και
- ii. Την Ειδική Φάση Σπουδών

Η Κοινή Φάση Σπουδών διαρθρώνεται σε δύο Τμήματα:

- **στο Τμήμα Α'**, το οποίο αναπτύσσεται σε εκατόν πέντε (105) ώρες εκπαίδευσης και θα συμμετέχουν οι απόφοιτοι της ΕΣΔΔΑ, ανεξάρτητα από τον φορέα στον οποίο ανήκει η οργανική τους θέση.
- **στο Τμήμα Β'**, το οποίο αναπτύσσεται σε διακόσιες δέκα (210) ώρες εκπαίδευσης και θα συμμετέχουν οι υπάλληλοι που υπηρετούν στους φορείς της γενικής κυβέρνησης με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, εφόσον είναι κάτοχοι πτυχίου ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης (πανεπιστημιακού ή τεχνολογικού τομέα) της ημεδαπής ή της

---

¹⁶ Υπουργική Απόφαση αριθ. ΔΠΠΑΔ/ΕΚΔΔΑ/Φ.8/76/οικ.5694 (ΦΕΚ Β' 1954/19 Απριλίου 2022) με θέμα: Ειδικό Πρόγραμμα Πιστοποίησης «Εκπαίδευση Δημοσίων Υπαλλήλων (ΔΥ) για την ένταξη στον Κλάδο ΠΕ Επιτελικών Στελεχών».

αλλοδαπής και αναγνωρισμένου μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών ετήσιας τουλάχιστον διάρκειας.

Σκοπός είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση εξατομικευμένων μαθησιακών διαδρομών για την κάθε ομάδα στόχο, οι οποίες θα συγκλίνουν, εν τέλει, σε κοινά μαθησιακά αποτελέσματα, καλλιεργώντας ένα κοινό αίσθημα συναδελφικότητας (*esprit de corps*).

Ως εκ τούτου, τα παραπάνω δύο Τμήματα της Κοινής Φάσης θα καταλήγουν σε μια ενιαία Ειδική Φάση Σπουδών, στην οποία θα συμμετέχουν όλοι οι εκπαιδευόμενοι και των δύο Τμημάτων της Κοινής Φάσης που πληρούν τις προϋποθέσεις εισαγωγής στην Ειδική Φάση.

Μεθοδολογικά, επιλέχθηκε η χρονική διαφοροποίηση κατά τη διάρκεια της κοινής φάσης σπουδών των αποφοίτων και των λοιπών δημοσίων υπαλλήλων, δεδομένου ότι η ομάδα στόχος των λοιπών δημοσίων υπαλλήλων δεν έχει παρακολουθήσει το 18/μηνο πρόγραμμα σπουδών της ΕΣΔΔΑ και προκρίνεται μια πιο εντατική προετοιμασία για την καλύτερη ενσωμάτωσή της στην ειδική φάση σπουδών και την ένταξη στον Κλάδο ΠΕ Επιτελικών Στελεχών.

Στην Ειδική Φάση Σπουδών, διάρκειας διακοσίων τριών (203) ωρών εκπαίδευσης, αναπτύσσονται οι ιδιαίτερες ικανότητες/δεξιότητες της κάθε ειδικότητας του Κλάδου ΠΕ Επιτελικών Στελεχών και διακρίνονται τρία Τμήματα Ειδικοτήτων:

- Νομοτεχνών,
- Αναλυτών Δημόσιων Πολιτικών,
- Αναλυτών Ψηφιακής Πολιτικής.

Η εισαγωγή στο πρόγραμμα γίνεται με βάση τον αριθμό των προς κάλυψη θέσεων, κατόπιν γραπτής δοκιμασίας των ενδιαφερομένων υπαλλήλων. Επίσης, γραπτή εξέταση διεξάγεται στο τέλος της κοινής φάσης σπουδών, ενώ στο τέλος της ειδικής φάσης διεξάγεται γραπτή εξέταση – πιστοποίηση. Βαθμολογική βάση σε όλες τις ανωτέρω αξιολογικές διαδικασίες ορίζεται το 50 στα 100, σε βαθμολογική κλίμακα από 0 έως 100. Ο βαθμός της γραπτής εξέτασης λαμβάνει το τριάντα τοις εκατό (30%) επί της συνολικής βαθμολογίας και η βαθμολογία της γραπτής εξέτασης-πιστοποίησης λαμβάνει το εβδομήντα τοις εκατό (70%) επί της συνολικής βαθμολογίας. Με βάση τη βαθμολογία και των δύο φάσεων συντάσσεται τελικός πίνακας κατάταξης με φθίνουσα σειρά.

Στους/τις επιτυχόντες/ούσες στη γραπτή εξέταση-πιστοποίηση του Ειδικού Προγράμματος απονέμεται πιστοποιητικό με τίτλο: «Πιστοποιητικό Παρακολούθησης Ειδικού Προγράμματος Εκπαίδευσης για την ένταξη στον Κλάδο ΠΕ Επιτελικών Στελεχών».

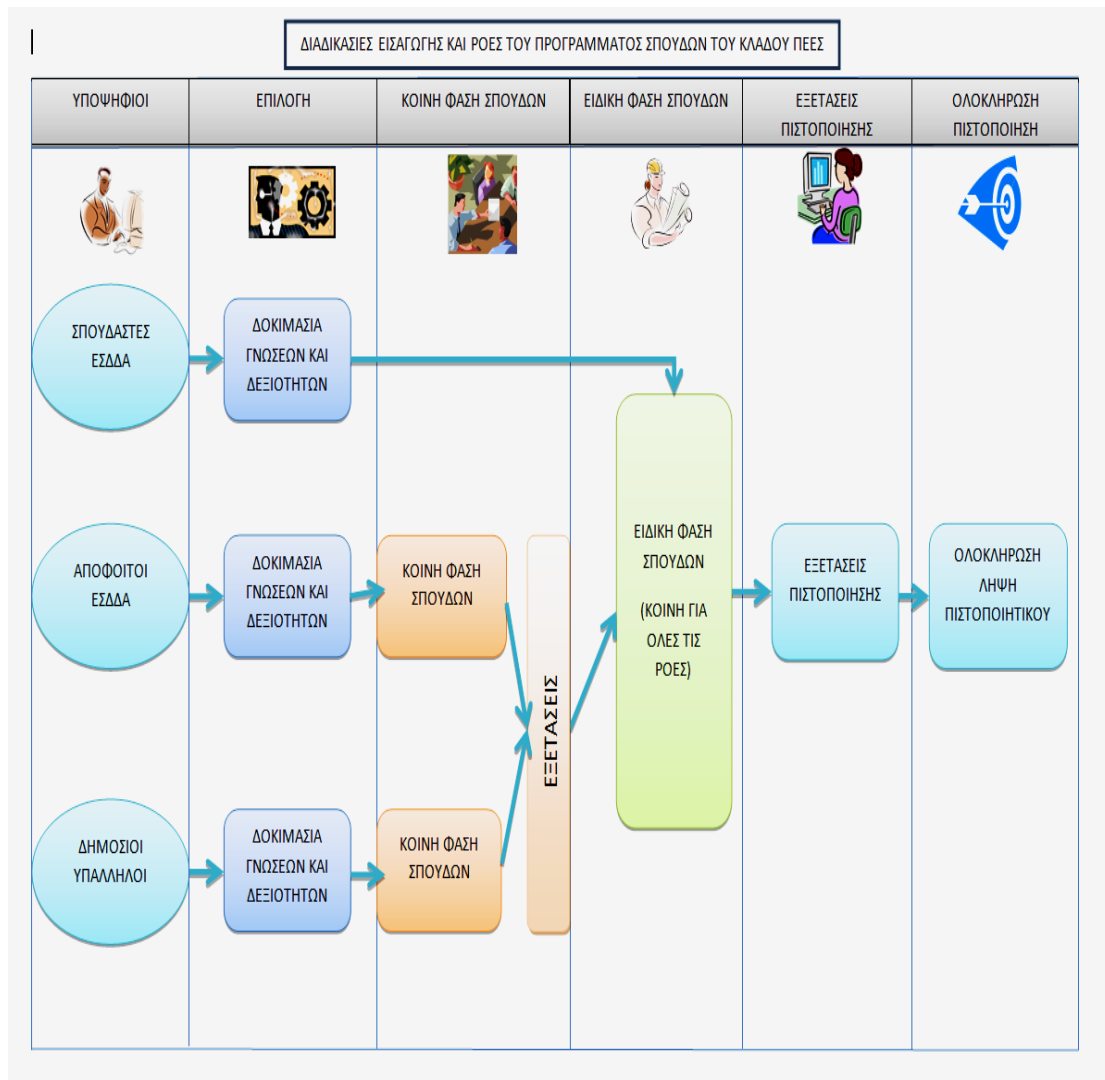
Η μεθοδολογία της εκπαίδευσης περιλαμβάνει την υβριδική υλοποίηση, τόσο με φυσική παρουσία των συμμετεχόντων, όσο και με σύγχρονη εξ αποστάσεως

εκπαίδευση για ορισμένο χρονικό διάστημα, με την αξιοποίηση πολλαπλών ψηφιακών μέσων και εκπαιδευτικών μεθόδων που βασίζονται στην πολυετή εμπειρία του ΕΚΔΔΑ.

Το ειδικό πρόγραμμα θα εξειδικευτεί από το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης (ΙΝΕΠ) του ΕΚΔΔΑ, με την επιστημονική συνδρομή και συνεργασία της ΕΣΔΔΑ.

Ειδικότερα, για την κάθε ομάδα-στόχο η πρόταση απεικονίζεται σχηματικά στο παρακάτω γράφημα και εν συνεχεία αναλύεται περαιτέρω ως εξής:

Γράφημα 1: Διαδικασίες εισαγωγής και ροές του προγράμματος σπουδών του κλάδου ΠΕ Επιτελικών Στελεχών

Προϋποθέσεις Συμμετοχής

Αναφορικά με την εξειδίκευση των προϋποθέσεων συμμετοχής που ρυθμίζονται με τη σχετική Υπουργική Απόφαση του νόμου για το επιτελικό κράτος, προκύπτουν τα ακόλουθα:

Γενικά Τυπικά Προσόντα ως προϋπόθεση συμμετοχής στην εισαγωγική διαγωνιστική διαδικασία (τεστ διυπουργικών γνώσεων)

Ειδικότητα	Νομοτεχνών	Πτυχίο νομικής
	Αναλυτών Δημόσιων Πολιτικών	Όλα τα πτυχία ΑΕΙ (και πρώην ΤΕΙ/ΑΤΕΙ)
	Αναλυτών Ψηφιακής Πολιτικής	Πτυχία Πολυτεχνείου/Πολυτεχνικών Σχολών και θετικών επιστημών

Ξένες Γλώσσες(για όλες τις ειδικότητες):

Άριστη γνώση αγγλικής γλώσσας

Προϋπηρεσία:

Τουλάχιστον τέσσερα 4 έτη κατά την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας συμμετοχής στην εισαγωγική διαγωνιστική διαδικασία.

3. Προτάσεις σταδιοδρομίας μετά το ειδικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα

Λαμβάνοντας υπόψη το σύγχρονο πλαίσιο εκπαίδευσης που διαμορφώνεται, σε συνδυασμό με την «ιδρυτική φιλοσοφία» της Σχολής, διατυπώνονται ορισμένες προτάσεις σταδιοδρομίας των υπαλλήλων του κλάδου ΠΕ Επιτελικών Στελεχών (ειδικό σύστημα κινητικότητας, ειδικό σύστημα αξιολόγησης, ειδικό σύστημα επιβράβευσης), με σκοπό την αξιοποίησή τους σε αντικείμενα σχετικά με την περαιτέρω εξειδίκευση που έχουν λάβει παρακολουθώντας τα νέα εκπαιδευτικά προγράμματα του ΕΚΔΔΑ και ακολούθως την αποτελεσματικότερη τεχνική υποστήριξη της κυβέρνησης.

3.1 Ειδικό σύστημα κινητικότητας για τη μετάταξη στον Κλάδο ΠΕ Επιτελικών Στελεχών & Ομάδες κρούσης για την εφαρμογή κρίσιμων κυβερνητικών πολιτικών

Το ζήτημα της κινητικότητας στον Κλάδο ΠΕ Επιτελικών Στελεχών θα μπορούσε να τεθεί σε εναλλακτική βάση, με περισσότερη ευελιξία και προσαρμογή στη νέα φιλοσοφία λειτουργίας των επιτελικών στελεχών.

Στο πλαίσιο αυτό προτείνονται τα εξής βασικά σημεία για την κινητικότητα εντός του νέου κλάδου:

Ένα ειδικό περισσότερο ευέλικτο σύστημα κινητικότητας, το οποίο καλύπτει τις ανάγκες υλοποίησης συγκεκριμένων έργων/projects, που θα προκύπτουν από το Ενοποιημένο Σχέδιο της Κυβέρνησης, και θα εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, ανάλογα με τις πολιτικές προτεραιότητες.

Στο πλαίσιο αυτό, προτείνεται να εκδίδεται κοινή πρόσκληση (προκήρυξη) από τον Υπουργό Εσωτερικών, τον κατά περίπτωση αρμόδιο (επισπεύδοντα το έργο/project) Υπουργό και τον αρμόδιο Υπουργό Επικρατείας, για τη συμμετοχή σε ομάδες κρούσης (task forces) προς εφαρμογή συγκεκριμένων δημόσιων πολιτικών όπως προκύπτουν από τις κυβερνητικές προτεραιότητες που έχει θέσει το Υπουργικό Συμβούλιο. Οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν αίτηση για απόσπαση, η διάρκεια της οποίας εξαρτάται από τις ανάγκες υλοποίησης του έργου/project.

3.2 Ειδικό σύστημα επιβράβευσης - Συμβόλαιο Απόδοσης

Κατά αναλογική εφαρμογή του άρθρου 43 του νόμου 4622/2019, όσοι αποσπώνται στις ως άνω θέσεις υπογράφουν Συμβόλαια Απόδοσης (performance contracts) με τον Υπουργό της υπηρεσίας υποδοχής, στα οποία μεταξύ άλλων ορίζονται: η διάρκεια υλοποίησης του έργου/project, οι στόχοι και οι δράσεις που αναμένονται κατά τη διάρκεια της θητείας τους, καθώς και τα αποτελέσματα της επίτευξης των στόχων (επιβράβευση/bonus). Το Συμβόλαιο Απόδοσης θα αναρτάται στην ιστοσελίδα της Προεδρίας της Κυβέρνησης, καθώς και του οικείου Υπουργείου.

3.3 Ειδική διαδικασία αξιολόγησης

Για την καλύτερη εφαρμογή των νέων προβλέψεων, κρίνεται απαραίτητη η θέσπιση ειδικής διαδικασίας αξιολόγησης της επίδοσης του επιτελικού στελέχους που τοποθετείται στις νέες θέσεις κινητικότητας, η οποία θα διενεργείται σε τακτική βάση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Συμβόλαιο Απόδοσης που έχει υπογράψει, με πρώτο αξιολογητή τον Υπηρεσιακό Γραμματέα ή τον Πρόεδρο του Φορέα και δεύτερο αξιολογητή τον αρμόδιο Υπουργό.

3.4 Υπηρεσιακή Εξέλιξη

Προτείνεται η οριζόντια πρόβλεψη της κάλυψης των θέσεων ευθύνης στις Υπηρεσίες Συντονισμού όλων των Υπουργείων από υπαλλήλους του Κλάδου ΠΕ Επιτελικών Στελεχών (και ελλείπει αυτών από υπαλλήλους συναφών κλάδων).

Επιπλέον, προτείνεται να δίνεται προβάδισμα στους υπαλλήλους του κλάδου στις διαδικασίες επιλογής κρίσεις των Προϊσταμένων των Υπηρεσιών Συντονισμού (επιπέδου Δ/νσης) των Υπουργείων.

4. Αριστεία και τεχνοκρατική γνώση στο Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης

Ο συνεκτικός και επιτελικός χαρακτήρας της κυβερνητικής λειτουργίας συναρτάται άμεσα με την ποιότητα του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης. Καμία ουσιαστική μεταβολή δεν μπορεί να επέλθει στην πράξη χωρίς το κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό, ικανό να ανταποκριθεί σε τολμηρές αλλαγές και μετασχηματισμούς.

Το Υπουργείο Εσωτερικών, σε στενή συνεργασία με το ΕΚΔΔΑ και διακεκριμένους εμπειρογνώμονες της γαλλικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης (École Nationale d'Administration, ENA)¹⁷, διαμόρφωσε μια προωθημένη νομοθετική πρόταση που εγκρίθηκε από το ελληνικό Κοινοβούλιο για ένα νέο, πιο απαιτητικό πλαίσιο αξιολόγησης των υποψήφιων σπουδαστών-στριών της ΕΣΔΔΑ¹⁸.

Με την πρόσφατη αναθεώρηση του εισαγωγικού διαγωνισμού της ΕΣΔΔΑ επιχειρήθηκε η περαιτέρω ενδυνάμωση του επιχειρησιακού προφίλ των αποφοίτων της Σχολής. Ο διαγωνισμός για την εισαγωγή στην Εθνική Σχολή έχει επιτύχει να καθιερωθεί στη συνείδηση των υποψηφίων και των πολιτών ως αδιάβλητος και αξιοκρατικός. Σταθερός στόχος των νομοθετικών διατάξεων που διέπουν τη διεξαγωγή του διαγωνισμού είναι ακριβώς η διασφάλιση και ενίσχυση του αξιοκρατικού χαρακτήρα του, κυρίως μέσω ρυθμίσεων που συνεχονται με το περιεχόμενο και τον τρόπο εξέτασης των υποψηφίων στα επιμέρους στάδια και τις επί μέρους ενότητες του διαγωνισμού, ούτως ώστε να επιτυγχάνεται η εισαγωγή εκείνων των υποψηφίων που κατά τον χρόνο του διαγωνισμού διαπιστώνεται κατά τον αντικειμενικότερο δυνατό τρόπο ότι υπερτερούν των συνυποψηφίων τους σε γνώσεις και δεξιότητες που η σύγχρονη Δημόσια Διοίκηση απαιτεί από τα μελλοντικά στελέχη της.

Μεθοδολογικά επιλέγεται η διατήρηση των θεματικών ενότητων του πρώτου σταδίου. Ειδικότερα, οι ενότητες «Οργάνωση και Λειτουργία του Κράτους» και «Πολιτική Οικονομία και Δημόσια Οικονομική» συντίθενται από επιστημονικά πεδία, όπως Δημόσιο Δίκαιο, Πολιτική Επιστήμη, Δίκαιο Ευρωπαϊκής Ένωσης, Πολιτική Οικονομία και Δημόσια Οικονομική, τα οποία είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με το προφίλ των σπουδαστών της ΕΣΔΔΑ και μελλοντικών στελεχών μιας αποτελεσματικής Δημόσιας Διοίκησης. Εξάλλου, η σύγχρονη αλλά και δοκιμασμένη ήδη στην πράξη

---

¹⁷ Η συνδρομή της γαλλικής ENA σε αυτή τη μεταρρυθμιστική προσπάθεια κρίνεται εξαιρετικά επωφελής. Πρόσφατα μάλιστα το ΕΚΔΔΑ και η ENA ανανέωσαν και επίσημα τη συνεργασία τους στο πλαίσιο Συνεδρίου που πραγματοποίησε το ΕΚΔΔΑ με θέμα: «Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης: Αναβάθμιση & Αναπροσανατολισμός των δεξιοτήτων στο σύγχρονο επιτελικό κράτος» (Αθήνα, 15, 16 Ιουλίου 2021).

¹⁸ Νόμος 4807/2021 (ΦΕΚ Α 96/11.6.2021) με θέμα «Θεσμικό πλαίσιο τηλεργασίας, διατάξεις για το ανθρώπινο δυναμικό του δημοσίου τομέα και άλλες επείγουσες ρυθμίσεις».

ενότητα «Γνώσεις και Δεξιότητες», ανάλογη με αυτήν στην οποία εξετάζονται οι υποψήφιοι για πρόσληψη σε υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δίνει τη δυνατότητα μέσω μια ταχείας διαδικασίας να αξιολογείται η απόδοση των υποψηφίων, κατά τρόπο απολύτως μετρήσιμο (βάσει προκαθορισμένων ορθών απαντήσεων), σε θέματα που δεν προέρχονται από συγκεκριμένη ύλη, αλλά από ένα ευρύ φάσμα των επιστημών και των τεχνών, καθώς και της ελληνικής και διεθνούς επικαιρότητας.

Στο δεύτερο στάδιο εισάγεται η αύξηση των ενοτήτων στις οποίες εξετάζονται οι υποψήφιοι προκειμένου αφενός μεν να υπάρχει διαβάθμιση και περαιτέρω εξειδίκευση των κριτηρίων επιλογής και διαδικασιών μεταξύ των δύο σταδίων, λόγω της διαφορετικής τους στόχευσης, αφετέρου δε, να επιμεριστεί η βαρύτητα της συμβολής της μοναδικής σήμερα εξέτασης (φάκελος επίκαιρου θέματος) στη διαμόρφωση των τελικών αποτελεσμάτων. Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις στοχεύουν στην αναβάθμιση του δεύτερου σταδίου, μειώνοντας την έμφαση που δίνεται στην επαλήθευση γνώσεων και δεξιοτήτων που έχουν ήδη διαπιστωθεί κατά την εξέταση του πρώτου σταδίου, ώστε μέσω της τελικής δοκιμασίας, να προκρίνονται εκείνοι οι υποψήφιοι που, επιπλέον των τυπικών προσόντων, διαθέτουν τις επιθυμητές δεξιότητες, εμπειρία, αντιληπτική ικανότητα και ικανότητα διαχείρισης και σύνθεσης των γνώσεων σε περιορισμένο χρόνο.

Ειδικότερα, εντάσσεται η γραπτή και προφορική εξέταση στην ενότητα «Δημόσιο Μάνατζμεντ και Διακυβέρνηση».

Με τη συγκεκριμένη ρύθμιση αποδίδεται έμφαση: α) στην ενίσχυση της πολιτικής μετασχηματισμού των δεξιοτήτων στο δημόσιο, βάσει των σύγχρονων αναγκών διοίκησης, και, β) στην ενδεδειγμένη αντίχρεωση της διοικητικής και διαχειριστικής ικανότητας των υποψηφίων.

Επιπλέον, εισάγεται εκ νέου η εξέταση της ξένης γλώσσας (ή των ξένων γλωσσών). Από τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της η ΕΣΔΔΑ προκύπτει ότι οι σπουδαστές των εκπαιδευτικών σειρών που εισάγονται στη Σχολή χωρίς εξέταση σε ξένη γλώσσα, αλλά μόνο με την κατάθεση των προβλεπόμενων πιστοποιητικών γλωσσομάθειας, τα οποία σε πολλές περιπτώσεις είχαν αποκτηθεί πολλά έτη πριν την εισαγωγή στη Σχολή, υστερούν συνολικά σε απόδοση στις ξένες γλώσσες, σε σχέση με σπουδαστές παλαιότερων εκπαιδευτικών σειρών, η γλωσσομάθεια των οποίων είχε εξετασθεί κατά τον εισαγωγικό διαγωνισμό.

Αναφορικά με την ενότητα «Φάκελος Επίκαιρου Θέματος», κρίθηκε σκόπιμος ο προσδιορισμός στο δεύτερο στάδιο τεσσάρων θεματικών ενοτήτων με δυνατότητα επιλογής για τον υποψήφιο μίας εξ αυτών : 1. Κοινωνική Πολιτική, 2. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις, 3. Πληροφορική και Ψηφιακός Μετασχηματισμός, 4. Περιφερειακή Πολιτική και Ανάπτυξη.

Η εισαγωγή των ανωτέρω θεματικών ενοτήτων επιχειρεί να ενθαρρύνει τη συμμετοχή στον διαγωνισμό ανθρώπων με μεγαλύτερη επαγγελματική εμπειρία και εξειδίκευση σε κρίσιμους για τη Δημόσια Διοίκηση τομείς, όπως της ψηφιακής τεχνολογίας, της

περιφερειακής ανάπτυξης κτλ, με συνέπεια η Δημόσια Διοίκηση να επωφεληθεί από την εμπειρογνομοσύνη και τον τρόπο σκέψης τους. Επίσης, η προσέλευση υποψηφίων πτυχιούχων ανώτατης εκπαίδευσης σε τομείς που σχετίζονται με ΤΠΕ θα συμβάλλει στην αύξηση της ψηφιακής ωριμότητας του δημόσιου τομέα και στη δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για τον υπό εξέλιξη διοικητικό ψηφιακό μετασχηματισμό.

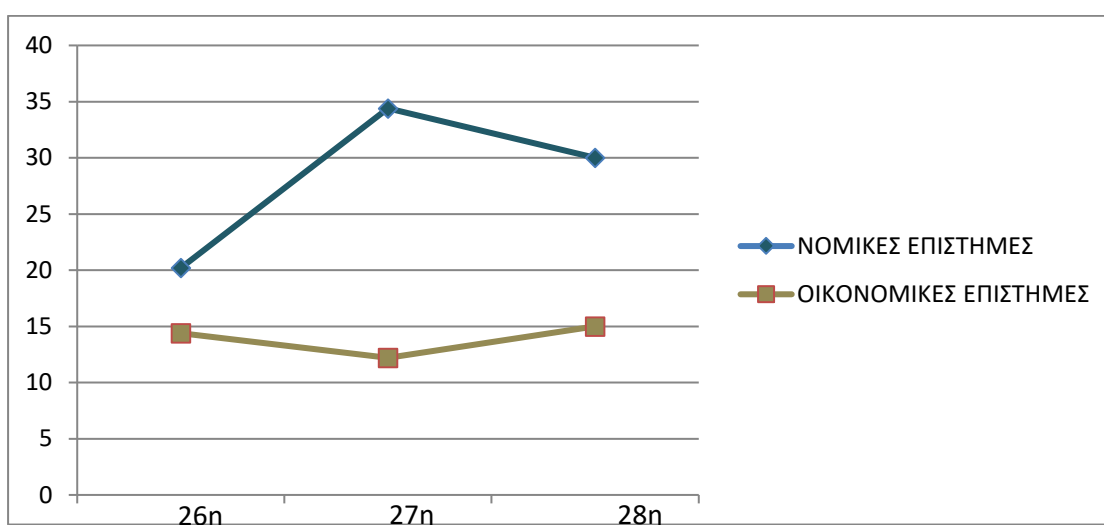
Παράλληλα, επαναξιολογήθηκαν οι συντελεστές βαρύτητας των δύο σταδίων του διαγωνισμού, οι οποίοι πλέον ισοσταθμίζονται (50% για κάθε στάδιο, αντί του προηγούμενου 70 και 30% αντιστοίχως), αναδεικνύοντας τη σημασία που αποδίδεται στο κρίσιμο β' στάδιο της διαδικασίας.

Μελετώντας το εκπαιδευτικό προφίλ των εισακτέων στην ΕΣΔΔΑ και έχοντας ως βάση της συγκριτικής μας ανάλυσης το χρονικό διάστημα 2016-2022, όπου και διεξήχθησαν οι τελευταίοι τρεις εισαγωγικοί διαγωνισμοί, παρατηρούμε εντυπωσιακή αύξηση του ποσοστού των αποφοίτων τμημάτων Νομικής (15% μεταξύ 26^{ης} και 27^{ης} εκπαιδευτικής σειράς) και διατήρηση του υψηλού επιπέδου συμμετοχής τους στο στελεχιακό δυναμικό των τμημάτων της ΕΣΔΔΑ. Επιπλέον, το υψηλότερο ποσοστό συμμετοχής των αποφοίτων Οικονομικών Επιστημών σημειώνεται στον τελευταίο 28^ο διαγωνισμό (15%). Τα ανωτέρω στοιχεία αποτελούν ενθαρρυντικές ενδείξεις τόσο για την αξιοποίηση των αποφοίτων της ΕΣΔΔΑ στις τρεις ειδικότητες του νεοσύστατου κλάδου Επιτελικών Στελεχών όσο και για τη γενικότερη αναμόρφωση της δημόσιας διοίκησης προς μια τεχνοκρατική κατεύθυνση.

Στην ίδια κατεύθυνση, η νέα στρατηγική επιμορφώσεων στον δημόσιο τομέα αποδίδει εντυπωσιακά αποτελέσματα. Οι αριθμοί είναι ενδεικτικοί της δυναμικής που αναπτύσσεται. Αυτό αντικατοπτρίζεται ξεκάθαρα στο ποσοστό ανανέωσης των τίτλων των επιμορφωτικών προγραμμάτων του ΙΝΕΠ (ΕΚΔΔΑ) που, ήδη για το α' τρίμηνο του 2022, αγγίζει το 25%.

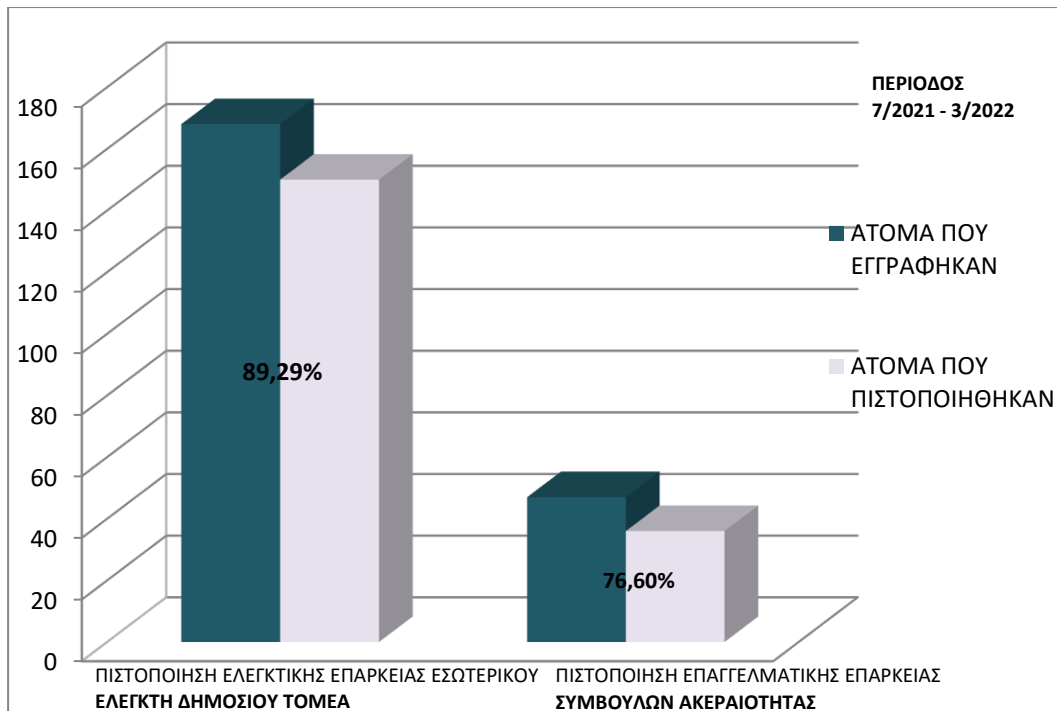
Ιδιαίτερη αναφορά αξίζει στα πεδία επιμόρφωσης που προωθούν νέες επαγγελματικές διαδρομές και υπηρετούν νέους θεσμούς, όπως είναι το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου στον Δημόσιο Τομέα και ο Σύμβουλος Ακεραιότητας. Συνολικά, για το διάστημα από τον Ιούλιο 2021 έως τον Μάρτιο του 2022 έχουν υλοποιηθεί 7 προγράμματα για τους Εσωτερικούς Ελεγκτές με 168 εκπαιδευόμενους και με ποσοστό επιτυχίας 89,29% στην τελική διαδικασία αξιολόγησης-πιστοποίησης. Για το διάστημα Μαΐου-Ιουλίου 2022, προβλέπεται να υλοποιηθούν ακόμα τρία προγράμματα. Για την επιμόρφωση που αφορά στους Συμβούλους Ακεραιότητας, συνολικά έχουν υλοποιηθεί 2 προγράμματα και το ποσοστό επιτυχίας στο τελικό τεστ πιστοποίησης για τους συνολικά 47 εκπαιδευόμενους αγγίζει το 76,60%. Ας σημειωθεί ότι οι παραπάνω επιμορφώσεις είναι διάρκειας 105 και 128 ωρών αντίστοιχα, δηλαδή συνιστούν προγράμματα που απαιτούν προσήλωση, μελέτη, κατάλληλη προετοιμασία για την τελική και ιδιαιτέρως απαιτητική διαδικασία αξιολόγησης. Σημαντική επίσης είναι η στοχευμένη επιμόρφωση με σκοπό την αναβάθμιση της διοικητικής ικανότητας των δημοσίων υπαλλήλων κατηγορίας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ), οι οποίοι, σε μεγάλο βαθμό, στελεχώνουν την τοπική αυτοδιοίκηση. Η ανταπόκριση των δημοσίων

υπαλλήλων και στις τρεις παραπάνω «tailor made» δράσεις υπήρξε άμεση και πληθωρική, ανάλογη του ισχυρού αισθήματος εμπιστοσύνης που το ΙΝΕΠ/ΕΚΔΔΑ έχει εμπνεύσει σε όσους απολαμβάνουν τις υπηρεσίες του.

Γράφημα 2: Ποσοστό συμμετοχής Αποφοίτων τμημάτων Νομικής και Οικονομικών Επιστημών στην 26η, 27η και 28η Εκπαιδευτική Σειρά της Ε.Σ.Δ.Δ.Α.

Γράφημα 3: Κατανομή των ατόμων που εγγράφηκαν και πιστοποιήθηκαν στα Προγράμματα του ΙΝ.ΕΠ την περίοδο Ιούλιος 2021 έως Μάρτιο 2022 με τίτλους Πιστοποίηση Ελεγκτικής Επάρκειας Εσωτερικού Ελεγκτή Δημοσίου Τομέα και Πιστοποίηση Επαγγελματικής Επάρκειας Συμβούλων Ακεραιότητας.

Επίλογος

Συνοψίζοντας τα παραπάνω, προκύπτει σαφώς η επιλογή του νομοθέτη για την ανάπτυξη ενός νέου μοντέλου επαγγελματικής σταδιοδρομίας εντός της διοίκησης. Δεδομένου ότι τα υπό εκκώλυση επιτελικά στελέχη θα κληθούν να εκπληρώσουν ειδικές λειτουργίες των φορέων της κεντρικής κυβέρνησης καλύπτοντας τις ανάγκες τριών ειδικοτήτων, αναμένεται να είναι ειδικά καταρτισμένα και εξειδικευμένα.

Χωρίς αμφιβολία, η εξασφάλιση νέων εναλλακτικών επαγγελματικών διαδρομών (career paths) για τα επιτελικά στελέχη της Διοίκησης είναι αδιαπραγμάτευτο ζητούμενο.